

Suvorovin kanavan leikkaus-
ojien kaivaus 1972
Pekka Räsänen

Suvorovin kanavan leikkausojien kaivaus 1972

Pekka Räsänen

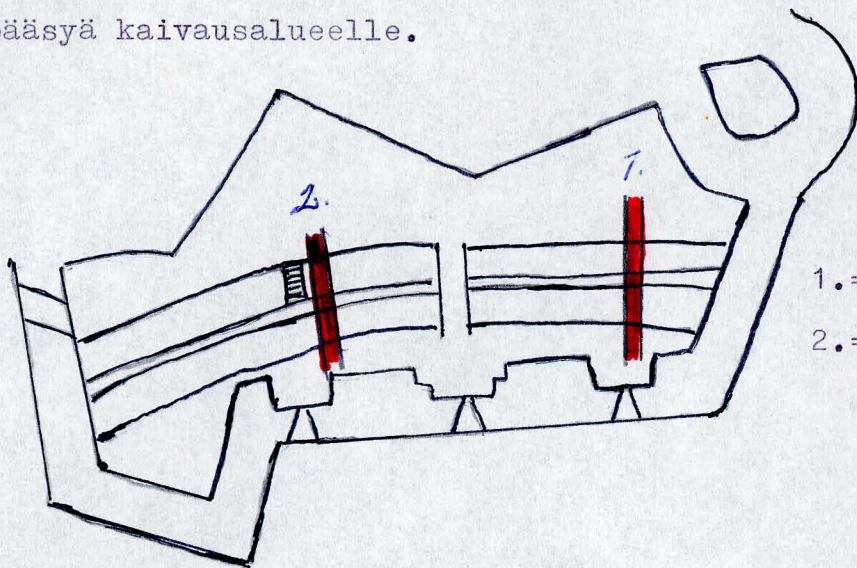
Leikkausojien kaivaus aloitettiin 15.8. Kanavan halki kaivettiin kaksi 100-150 cm leveää itä-länsisuuntaista leikkausojaa, toinen kanavan pohjoispäähän toinen likimain kanavan keskikohdalla kanavaan johtavien kviportaiden pohjoispuolelle. Leikkausojien kaivamisen tarkoituksena oli tutkia Suvorovin kanavan alkuperäistä muotoa ja toisaalta etsiä kanavaan johtanutta vanhaa leveää pottaikkoa, joka näkyy venäläisessä piirustuksessa sign. 23.2/35 v. 1831.

Pohjoisempi leikkausojat: länsipuoli

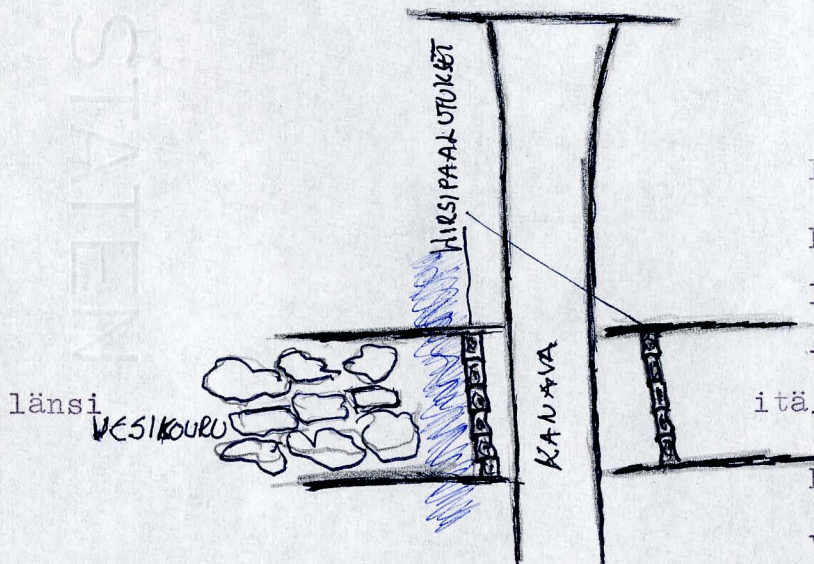
Ensin poistettiin kanavaan viettävästä rinteestä laattakiveys. Laattakivien alla ollut maa oli multansekaista hiekkamaata. Vanhempaa kivi-laattakerrosta ei ollut kanavan rinteessä, mutta sen sijaan runsaasti hyvin isokokoisia luonnonkiviä. Kivillä ei ollut mitään selvää järjestystä. Näiden isojen luonnonkivien välissä erottui laattakivistä tehty vesikouru, joka laski melko jyrkästi kohti kanavaa. Kourun kanavan puoleinen pää oli jonkunverran rikkoutunut, mutta kourun suunnasta päätellen se on ulottunut lähelle nykyistä kanavaa.

Noin 40 cm kanavan länsireunasta tuli esille hirsipaalutus, mikä on toiminut kanavan reunana. Hirret ovat tiukassa salvauksessa toisiinsa ja ne muodostavat suoran tasaisen seinämän kanavaa vasten.

Hirsipaalujen halkaisija on 15-18 cm. Hirret olivat säilyneet erittäin hyvin. Hirret oli juntattu tiukkaan, niiden pohjaa ei kaivettu esille, koska padot ja vesipumppu kanavassa eivät pystyneet estämään veden pääsyä kaivausalueelle.

1. = pohjoisempi leikkausosa
2. = eteläinen leikkausosa

Pohjoisen leikkausosan länsipuolen kaivaukset toivat esille monia seikkoja, jotka viittaisivat siihen, että vanha itä 1500-1600-l. rantaviiva on kulkenut likimain nykyistä kanavalinjaa pitkin. Piitustuksessa sinisellä väritetty linja.

Pohjoinen leikkausosa: itäpuoli

Kanavan itäpuolelta ei myöskään löytynyt pintalaatoituksen alta vanhempaa kivilaattakerrosta. Kanavaan viettävän penkereen täyttemää oli itäpuolella kosteaa multamaata. Vastaavanlaisia isoja luonnonkiviä

kuuten länsipuolella ei löytynyt kanavan itäpuolelta. Kanavan reunasta 80 cm itään tuli esille samanlaiset hirsipaalut kuin länsipuolelta. Hirsien halkaisija 18 cm. Hirret olivat salvoksissa toisiinsa ja muodostivat kanavan alkuperäisen itäseinämän. Kanava on siten alkuaan ollut nykyistä paljon leveämpi, noin 200-210 cm leveä. Hirret oli junnattu tiukasti maahan ja niitä oli kiilattu pienillä kivillä ja tiilenpaloilla.

Noin 65 cm hirsipaaluista itään tuli esille kaksi hirttä, jotka olivat osittain päällekkäin. Hirret olivat Suvorovin itämuurin arinahirsiiä. Niiden halkaisija oli 25 cm.

Nykyisen kanavan pohjaa kaivettiin myös ja voitiin todeta, että pohjaan ei ole muurattu mitään kiviä vaan kanavassa on sorapohja. Kanavan reunakivet oli muurattu isokokoisista lohkotuista kivistä ja välit saumattu sementtillaastilla. Kanavassa virtaava vesi oli kuitenkin kuluttanut lähes kaikki saumaustaastin.

Eteläinen leikkausosa: länsipuoli